

vi med det Samme overtaget en Forpligtelse til at udføre en Bane i den angivne Retning. Bille vi ikke overlade det i Regjeringens Haand at bestemme Retningen af hele Banen, hvilket aabenbart ligger i Bevillingen, selv med denne Indskrænkning, saa maae vi slet Intet bevilge, men faae Sagen afgjort ved en særlig Lov. Jeg troer, den ærede Ordfører vil indrømme mig, at selv efter den Indskrænkning, han har foreslaaet, staaer det til Regjeringen at erklære: den Banelinie ville vi give Fortrinet, og derpaa at tage Pengene og give sig til at nivellere, og hvis det saa ikke nogenstunde skulde lykkes at faae Banen udført, havde Regjeringen dog ikke overskredet sit Mandat.

Indenrigsministeren: Det gjør mig ondt, at den ærede Rigsdagsmand, der nu satte sig, ikke nøie har hørt, hvad jeg sagde. Jeg gik ud fra, at der var tre Hovedretninger i Jylland, nemlig foruden en Vestbane, der gik højest nogle faa Mile fra Vestkysten, en Bane over Højdesryggen, som gik nogenlunde midt igjennem Landet, og en Bane, som gik Østen for alle de store Søer, og den sidste kaldte jeg den østlige Hovedretning. Dernæst yttrede jeg, at om man ogsaa kom til at lade Banen gaae igjennem Kyststæderne — og derved var jo meget bestemt angivet, at den skulde gaae igjennem Aarhus — saa vilde man dog ikke kunne undgaae at lægge en Sidebane til Silkeborg og Viborg. Det var, saa vidt jeg erindrer, det, jeg yttrede, og det var ialtsald det, jeg vilde sige. Naar jeg saaledes tager denne østlige Retning, skal jeg udtale, hvorfor jeg troer, at der, om man ogsaa principalt bestemmer sig for den østlige Retning, bliver et meget vigtigt subsidiairt Spørgsmaal at løse, som jeg ikke troer man kan abstrahere fra i Henseende til Pengene: det er nemlig det Spørgsmaal, hvad det vil koste at følge Kyststæderne — een Kyststad, nemlig Bølle, troer jeg dog maa ganske forbigaaes — eller hvad det vil koste at gaae nogle faa Mil fra Kysten, saa at Banen kommer til at ligge 3 a 4 Mil Vest for Horsens og Aarhus, hvilket vil være Tilfældet, naar man følger Gudenaasens Dal. Naar man først er enig om, at man vil følge en østlig Hoved-

sigtsmæssigt at søge det nævnte Spørgsmaal afgjort, — og under den Forudsætning ere Pengene virkelig begjærede, de ere sandelig ikke begjærede for at trøste Folk, men for at fremme Sagen, og fordi jeg har en bestemt Overbeviisning i Henseende til den østlige Retning, saaledes som Ordføreren opfattede det; men jeg har endnu ikke nogen bestemt Overbeviisning med Hensyn til, at Hovedbanen bør gaae gennem Kyststæderne, naaget jeg mere og mere ved at tale med Folk, hvem jeg har særdeles Tillid til — og dermed mener jeg just ikke de officielle Raadgivere, men andre Teknikere — kommer til den Overbeviisning, at det var særdeles ønskeligt, om man i det Væsentlige kunde gaae over Kyst-Stæderne, navnlig Horsens, Aarhus og Randers. Jeg vil i dette Øieblik see bort fra de militaire Hensyn og ikke gaae ind paa den Hindring, som en Indenrigsminister kan møde fra den Side, men jeg skal bemærke, at et Punkt, som ogsaa den ærede Rigsdagsmand, der sidst talte, ofte har fremhævet, nemlig Snoghøi, er af overordentlig Betydning. Det er ganske vist, at det er vigtigt at bringe det ind i Linten, naar man navnlig, hvilket ikke er saa farlig en Sag, ved en stor Damptransportfærge — hvad der skeer paa flere Steder i Udlandet — kan transportere endeel Bogne ulæssede over og affætte dem paa den anden Side, og saaledes lette Communicationen. Den herved vundne Fordeel vil da maaskee dække den større Udgift, som den forlængede Bane kan medføre. Jeg mener altsaa, at Regjeringen er pligtig til, naar den faaer Overbeviisning om dette Resultats Rigtighed, at forblive derved, og at der ialtsald ikke kan blive Tale om at gaae mere end omtrent 4 Mil — dette er ogsaa iagttaget ved den nye petoske Linie — fra Østkysten, og at man ikke skulde forcere Regjeringen til nu at erklære sig bestemtere, end skøndt jeg, dersom Thinget ønsker det, troer, at der fra Regjeringen om saa Dage vil kunne komme en saadan Erklæring.

Jeg maa fremdeles gjøre opmærksom paa, at hvad den ærede Rigsdagsmand sagde, indeholdt fra een Side noget meget Begrundet. Man skal nemlig erindre sig, at der er to Interesser, som vel tilfyneladende falde sammen hos een Person,